

SPIS TREŚCI

Korpus Ochrony Pogranicza

Anna Kołakowska – Na straży granic
i honoru 3

„Ilekróż odwiedzałem graniczne szlaki Rzeczypospolitej Polskiej od granicy litewskiej, łotewskiej i rosyjskiej, ilekróż poświęcałem wielkie koszary dowództw lub małe strażnice na najbardziej wysuniętych placówkach wschodnich i północnych, tyle razy zdawało mi się, że słyszę głos starego Mohorta, wielkiego strażnika Hetmańskiego Szlaku z czasów dawnej Rzeczypospolitej Polskiej”. Te słowa biskupa połowego Władysława Bandurskiego z 1927 r. trafnie charakteryzują rolę KOP.

Waldemar Bocheński – Hekatomba na Polesiu. Losy 4. kompanii Batalionu Fortecznego KOP „Sarny” i poszukiwania szczątków żołnierzy	13
Tomasz Chwietkiewicz – Ułańska epopeja ’39. 1. Pułk Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza	24
95. rocznica powołania Korpusu Ochrony Pogranicza	33
Artur Ochał – Opasać sztafetą II Rzeczpospolitą. Biegi rozstawne Korpusu Ochrony Pogranicza i Straży Granicznej.	34
Jan Nikolajuk – Niemi świadkowie wielkiej historii. Strażnice Batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza „Sejny”	48

Początki konspiracji

Andrzej Chmielarz – Załążki oporu

60

Kłęska wojenna 1939 r. zszokowała Polaków, którzy odpowiedzialnością za nią obciążyli sanacyjny rząd. Utrata niepodległości nie złamała jednak ducha narodu. Bardzo mylili się agresorzy – Niemcy i Związek Sowiecki – ogłaszając jesienią 1939 r. koniec państwa polskiego. Już wkrótce jak grzyby po deszczu zaczęły wyrastać liczne organizacje konspiracyjne.

Jacek Sawicki – Służba Zwycięstwu Polski

74

Waldemar Grabowski – ZWZ z trzech
perspektyw 89

Wojciech Frazik – Baba z Virtuti Mi-
litari. Felicja Wolff vel Anna Neuman
(1895–1988) 101

Komentarze historyczne

Paulina Gołębowska – Miasto skazane
na śmierć 109

Jerzy Kirszak – VI Międzynarodowy
Motocyklowy Rajd „Śladami gąsienic
Pierwszej Dywizji Pancernej
gen. Stanisława Maczka” 119

1939–1945 Bohater

Filip Musiał
– Stanisława Rachwałowa 128

1939–1945 Zbrodniarz

Filip Gańczak – Maria Mandl . . . 136

Pożegnanie

Artur Adamski – Szkoła konspiracji Kornela
Morawieckiego, czyli pierwsze lata
„Biuletynu Dolnośląskiego” 147

Zasady wprowadzone w 1979 r. przez Kornela Morawieckiego
w organizację druku „Biuletynu Dolnośląskiego” doprowadziły
do tego, że drukarze drugiego obiegu w dużej mierze „zniknęli
z oczu bezpieki”, a ich grono zaczęło się rozrastać. Środowisko
to stało się też tą częścią opozycji, która po wprowadzeniu
stanu wojennego była najlepiej przygotowana do działania
w warunkach konfrontacji z reżimem. I to ono w czerwcu 1982 r.
dało początek Solidarności Walczącej.

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
Adam Hlebowicz, dr Milena Kindziuk,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr hab. Sebastian Ligarski, dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
dr Filip Gańczak (filip.ganczak@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębski
(jakub.golebski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko –
zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Andrzej Sujka (andrzej.sujka@ipn.gov.pl),
Ewa Tylus (ewa.tylus@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter
Sekretariat: Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819, maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny: Sylwia Szafrąska
Projekt okładki i tamanie:
Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:
ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa

Druk:
LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

Na okładce:
Fot. NAC